



Crna Gora  
**Agencija za zaštitu  
ličnih podataka**

**IZVJEŠTAJ O RADU  
AGENCIJE ZA 2010.GODINU  
I STANJU ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA**

Podgorica,  
15. februar 2011.godine.

## **SADRŽAJ:**

### **UVOD**

#### **1. OPŠTI PRAVNI OKVIR**

#### **2. NADLEŽNOSTI I OVLAŠĆENJA**

- 2.1. Nadležnosti
- 2.2. Ovlašćenja
- 2.3. Pravni akti Agencije

#### **3. RAD AGENCIJE ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA**

- 3.1. Unutrašnja organizacija i popunjenost radnih mjesta
- 3.2. Registracija Rukovaoca zbirki ličnih podataka
- 3.3. Mišljenja u vezi primjene Zakona
- 3.4. Saradnja sa državnim organima, javnim institucijama i dr.
- 3.5. Inspekcijski nadzor - Postupci Agencije po službenoj dužnosti
- 3.6. Redovan nadzor
- 3.7. Zahtjevi za zaštitu prava
- 3.8. Zahtjevi za davanje saglasnosti
- 3.9. Međunarodna saradnja
- 3.10. Projekti
- 3.11. Javnost rada i saradnja sa medijima
- 3.12. Budžet, poslovni prostor i oprema

#### **4. OCJENA STANJA**

## UVOD

Zaštita ličnih podataka, u smislu zaštite privatnosti, je jedno od osnovnih ljudskih prava i neophodna je za pravilno funkcionisanje svakog demokratskog društva. Osnovni standardi zaštite privatnosti su definisani univerzalnim vrijednostima međunarodne zajednice, kao i ugovorima, sporazumima i Konvencijama koje je Crna Gora inkorporirala u svoj pravni sistem.

Ustav Crne Gore garantuje zaštitu svih ljudskih prava i osnovnih sloboda predviđenih Evropskom Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, te samim tim i prava na privatnost, dom i porodični život.

Svaka država ima legitimne zahtjeve prema svojim građanima ali sa druge strane ima i obaveze prema istim. Jedna od obaveza je da obezbijedi pravo na privatnost u pogledu zaštite ličnih podataka. O značaju zaštite ličnih podataka govori i činjenica da je jedan od bitnih uslova za dobijanje vizne liberalizacije u Crnoj Gori bio usvajanje Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i formiranje Agencije kao nadzornog organa u ovoj oblasti. U današnjem trenutku izazov je veći samim tim što je potreba za obradom podataka, pa i ličnih, svakim danom sve veća, a s druge strane razvoj tehnoloških dostignuća i mogućnosti je gotovo neograničen.

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti („Sl.list Crne Gore“, br.79/08 i 70/09) obezbjeđuje poštovanje prava na privatnost u pogledu obrade ličnih podataka. Zakonom su uspostavljeni osnovni principi zaštite ličnih podataka kao što je pravo na obradu, cilj obrade, prenos podataka u inostranstvo, bezbjednost podataka kao i formiranje nezavisnog nadzornog organa.

Uskladiti vrijednosti poput prava na privatnost i javni interes u jednom demokratskom društvu zadatak je koji nijesu u potpunosti rješile ni članice porodice razvijenih država i naroda kojoj težimo.

Činjenica koja ohrabruje je da se ovom važnom pitanju u Crnoj Gori svakim danom daje sve veći značaj. Svjesni smo da stanje nije na zadovoljavajućem nivou, kako u formalnom tako i u faktičkom pogledu. Ovaj zaključak izvodimo iz dosadašnjeg, kratkog ali dragocjenog, iskustva kao i iz informacija dobijenih kroz aktivan odnos Agencije prema obavezama koje proističu iz Zakona.

Skupština Crne Gore 10.decembra 2009.godine, donijela je odluku o izboru predsjednika i dva člana Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka.

Savjet Agencije je na osnovu raspisanog javnog oglasa za izbor direktora, na sjednici održanoj 21. aprila 2010.godine, imenovao direktora Agencije.

U junu i avgustu 2010. godine su raspisani javni oglasi za izbor: šefa odsjeka za nadzor, dva kontrolora sa opštim uslovima, jednog kontrolora sa znanjem albanskog jezika, pravnog savjetnika i dva tehnička sekretara.

Radna mjesta u Odsjeku za nadzor su popunjavana u periodu od 1. septembra do 01. decembra 2010.godine.

## 1. OPŠTI PRAVNI OKVIR

Pod pravnim okvirom koji reguliše zaštitu ličnih podataka podrazumijevamo Ustavna rješenja, ratifikovane međunarodne ugovore i opšte prihvaćena pravila međunarodnog prava koji su dio unutrašnjeg pravnog poretka, kao i domaće zakonodavstvo. Ovdje ćemo navesti odredbe relevantnih pravnih dokumenata koje se odnose na predmet rada Agencije za zaštitu ličnih podataka.

Ustav Crne Gore iz 2007. godine u preambuli kaže da su opredjeljenja građana Crne Gore da žive u državi u kojoj su osnovne vrijednosti, između ostalih i poštovanje ljudskih prava i sloboda, kao i demokratija i vladavina prava.

Ustav članom 6 jemči i štiti prava i slobode, proklamuje ih nepovredivim i obavezuje svakoga da ih poštuje.

U članu 9 se kaže da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori u opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, te da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drugačije od unutrašnjeg zakonodavstva.

Pravo na privatnost se razrađuje članom 40, tako da se svakom garantuje poštovanje privatnog i porodičnog života.

Nepovredivost tajnosti pisama, telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja se garantuje u članu 42. Odstupanje od ovog načela je moguće samo na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti Crne Gore.

Zaštita podataka o ličnosti se jemči članom 43, zabranjuje se upotreba podataka ličnosti van namjene za koju su prikupljeni i daje se pravo svakome da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju zloupotrebe.

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, donijet 2008. godine, a izmijenje i dopune istog 2009. godine, upravo razrađuje garanciju iz člana 43 Ustava Crne Gore.

Osim ovih domaćih propisa dio pravnog poretka su i Evropska konvencija o osnovnim pravima i slobodama koju je Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala 2004. godine i Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu ličnih podataka Savjeta Evrope iz 1981. godine koju je Državna zajednica

Srbija i Crna Gora ratifikovala 2005. godine. Član 8 Evropske Konvencije o ljudskim pravima između ostalog štiti privatni život i prepisku pojedinaca. Konvencija za zaštitu lica vezano za automatsku obradu podataka sadrži osnovna pravila za kvalitetnu zaštitu ličnih podataka u procesu automatske obrade. Tu se zapravo radi o minimumu standarda kojeg države, koje su je ratifikovale, moraju da poštuju. Ova Konvencija je i osnova za Direktive Evropske Unije.

Za Zakon o zaštiti podataka o ličnosti možemo reći da sadrži sva osnovna načela međunarodnog prava, posebno u odnosu na Direktivu 95/46 Evropske Unije. Ipak, treba ostaviti dovoljno vremena da bi se kroz praksu provjerila ova tvrdnja i da li postoji potreba za eventualnim izmjenama kako bi se osigurala bolja primjena i potpuna kompatibilnost sa pomenutom Direktivom.

Na kraju, treba primijetiti da Direktiva EU koja se odnosi na zaštitu podataka u oblasti elektronskih komunikacija, Direktiva 2002/58/EK, nalaže državama članicama da obezbijede tajnost komunikacija i povezanih podataka o saobraćaju putem javne mreže za komunikaciju i javno dostupnih usluga elektronske komunikacije, kroz domaće zakonodavstvo”. Iz ovog se može zaključiti da bi Crna Gora, iako nije još članica Evropske Unije, trebala da kroz domaće zakonodavstvo i praksu zaštitu podataka ličnosti u saobraćaju dovede na isti nivo kao i zaštita sadržaja telekomunikacije.

Što se tiče domaćeg pravnog okvira on postoji još od Ustava SRJ iz 1992. i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti SRJ iz 1998. godine, ipak treba dodati da nijesu poznati slučajevi zaštite ovog prava po ovom pravnom osnovu. To, prije svega, vodi zaključku da građani nijesu bili upoznati o svojim pravima, a ne da je ovo pravo u praksi štićeno, te da nije bilo razloga za pokretanje postupaka. Još jedan veliki razlog je to što po Zakonu iz 1998. godine nije postojalo nezavisno tijelo koje bi štitilo lične podatke već je za to bilo nadležno Savezno Ministarstvo pravde.

Analiza zakonodavstva, koju nije bilo moguće uraditi tokom 2010. godine, će biti jedna od aktivnosti u okviru Tvinig projekta.

## **2. NADLEŽNOSTI I OVLAŠĆENJA AGENCIJE**

### **2.1. Nadležnosti**

Agencija za zaštitu ličnih podataka ima status pravnog lica, formirana je kao nadzorni organ u primjeni odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. U vršenju poslova iz svog djelokruga samostalna je i nezavisna. Organi Agencije su Savjet koji ima predsjednika i dva člana i direktor Agencije. Predsjednika i članove Savjeta Agencije imenuje Skupština Crne Gore.

Agencija vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite ličnih podataka u skladu sa Zakonom; rješava po zahtjevima za zaštitu prava; daje mišljenja u vezi primjene ovog Zakona; daje saglasnost u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka; daje mišljenje u slučaju kad postoji sumnja da li se određeni skup ličnih podataka smatra zbirkom u smislu ovog Zakona; prati primjenu organizacionih i tehničkih mjera za zaštitu ličnih podataka i predlaže poboljšanje tih mjera; daje predloge i preporuke za unaprjeđenje zaštite ličnih podataka; daje mišljenje da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica; saraduje sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama; saraduje sa nadležnim državnim organima u postupku pripreme propisa koji se odnose na zaštitu ličnih podataka; daje prijedlog za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju pitanja obrade ličnih podataka i obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom.

Savjet Agencije: donosi pravila Agencije, Statut i Akt o sistematizaciji radnih mjesta, uz saglasnost radnog tijela iz člana 52 stav 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kao i druge akte Agencije, priprema godišnji i posebni izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka, utvrđuje godišnji plan rada i godišnji izvještaj o radu Agencije, utvrđuje predlog finansijskog plana i završnog računa, donosi odluke po zahtjevu za zaštitu prava i u drugim slučajevima nakon izvršenog nadzora, obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Agencije.

Direktor Agencije: zastupa i predstavlja Agenciju, organizuje i vodi Agenciju, izvršava odluke Savjeta Agencije, predlaže Savjetu Agencije planove rada, izvještaje o stanju zaštite ličnih podataka, obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i Statutom Agencije.

## **2.2. Ovlašćenja**

Agencija vrši nadzor u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, preko kontrolora, koji su ovlašćeni za obavljanje poslova nadzora, u skladu sa Aktom o sistematizaciji.

Inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti sprovodi se putem vršenja redovnih nadzora prema Planu nadzora, koji se donosi na godišnjem odnosno mjesečnom planu na nivou Agencije, kao i vandrednog nadzora koji se vrši na zahtjev za zaštitu prava fizičkih lica. Svako može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka nadzora.

Kontrolor ima pravo pristupa ličnim podacima sadržanim u zbirkama ličnih podataka, bez obzira da li se evidencije o tim zbirkama vode u Registru, kao i pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu ličnih podataka i sredstvima elektronske obrade ličnih podataka.

U vršenju nadzora Agencija je ovlašćena da rješenjem: naredi da se nepravilnosti u obradi ličnih podataka otklone u određenom roku, privremeno zabrani obradu ličnih podataka koji se obrađuju suprotno odredbama zakona, naredi brisanje ličnih podataka prikupljenih bez pravnog osnova, zabrani iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore ili davanje na korišćenje ličnih podataka korisnicima ličnih podataka suprotno odredbama Zakona, zabrani povjeravanje poslova obrade ličnih podataka kada obrađivač ličnih podataka ne ispunjava uslove u pogledu zaštite ličnih podataka, ili je povjeravanje navedenih poslova sprovedeno suprotno odredbama ovog Zakona.

Ovim ovlašćenjima stvorena je realna pretpostavka da se Agencija, adekvatno bavi zaštitom ličnih podataka, a kroz ostala rješenja takođe obezbijedena je nezavisnost i nepristrasnost, što je jedan od osnovnih evropskih standarda.

## **2.3. Pravni akti Agencije**

Kada je u pitanju stvaranje organizacionih uslova za rad Agencije na prijedlog Savjeta, na sjednici Administrativnog Odbora Skupštine Crne Gore Statut Agencije i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta je naišao na nepodijeljenu podršku.



U skladu sa članom 56 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i članom 15 Statuta, Savjet Agencije za zaštitu ličnih podataka je donio niz podzakonskih akata kojima se uređuje rad Agencije i to:

- Pravila o radu;
- Pravilnik o zaradama, naknada zarada i ostalim primanjima zaposlenih u Agenciji;
- Pravilnik o naknadi povećanih troškova zaposlenih;
- Pravila o ponašanju zaposlenih;
- Etički kodeks;
- Pravilnik o službenoj legitimaciji;
- Pravilnik o korišćenju službenih automobila i troškovima goriva;
- Pravilnik o dodjeljivanju službenih mobilnih telefona i priznavanju troškova njihovog korišćenja;
- Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju;
- Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije.

Pravilima o radu Agencije se, pored sadržine propisane Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore, bliže uređuje način rada i postupanja, kao i druga pitanja od značaja za rad Agencije.

Pravilnikom o zaradama, naknadama zarada i ostalim primanjima zaposlenih u Agenciji za zaštitu ličnih podataka uređuje se način utvrđivanja i isplate zarade, naknade i ostalih primanja zaposlenih, a Pravilnikom o naknadi povećanih troškova zaposlenih način utvrđivanja i isplate novčanih naknada po osnovu povećanih troškova (dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostrastvu, naknada za ishranu u toku rada i sl.).

Pravila o ponašanju zaposlenih definišu postupke i procedure ponašanja zaposlenih u Agenciji kao i građana koji ulaze u zgradu.

Etičkim kodeksom se posebno propisuju pravila ponašanja u vršenju povjerljivih poslova zaposlenih u Agenciji za zaštitu ličnih podataka.

Pravilnikom o službenoj legitimaciji propisuje se obrazac legitimacije predsjednika i članova Savjeta, direktora, pomoćnika direktora, sekretara i ovlašćenih službenika - kontrolora Agencije, način njenog izdavanja i vođenje evidencije o izdatim legitimacijama.

Pravilnikom o korišćenju službenih automobila i troškovima goriva se uređuje korišćenje, održavanje i vođenje evidencije o službenim automobilima Agencije i troškovima goriva.

Pravilnik o dodjeljivanju službenih mobilnih telefona i priznavanju troškova njihovog korišćenja uređuje pravo na korišćenje službenog mobilnog telefona, a Odlukom, koja je sastavni dio Pravilnika, su određeni mjesečni limiti potrošnje.

Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju uređuje troškove reprezentacije koji nastaju prilikom ostvarivanja saradnje Agencije za zaštitu ličnih podataka, predsjednika i članova Savjeta i direktora Agencije sa stranim institucijama, organima javne uprave, civilnim sektorom i dr.

U skladu sa obavezom koja proizilazi iz člana 5 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, donešen je Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije, kojim je uređen način ostvarivanja pristupa dokumentu kao i vrste dokumenata koje se nalaze u posjedu Agencije.

### **3. RAD AGENCIJE ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA U CRNOJ GORI**

#### **3.1. Unutrašnja organizacija i popunjenost radnih mjesta**

Organizacione jedinice Agencije su Sektor za nadzor i zaštitu ličnih podataka i Stručna služba Agencije.

U Sektoru za nadzor i zaštitu ličnih podataka su: Odsjek za nadzor; Odsjek za zaštitu prava i uslove obrade ličnih podataka; Odsjek za registre i informacione tehnologije; Odsjek za mjere zaštite podataka i saradnju.

Za vršenje poslova iz nadležnosti Agencije sistematizovana su 22 radna mjesta sa ukupno 22 izvršioca, i to: direktor Agencije, pomoćnik direktora Agencije, Glavni kontrolor - šef Odsjeka, kontrolor za poslove inspekcijuskog nadzora u oblasti zaštite ličnih podataka, šef Odsjeka, savjetnik za upravne poslove, šef Odsjeka, savjetnik za praćenje sprovođenja propisa, savjetnik za razvoj i unapređenje mjera na zaštiti podataka o ličnosti, šef Odsjeka - rukovalac registra, tehničar - operater za unos i održavanje, sekretar stručne službe, glavni računovođa, glavni knjigovođa-kontista bilansista, arhivar - dokumentarista, tehnički sekretar – administrator, vozač - dostavljač pošte, higijeničarka.

Agencija za zaštitu ličnih podataka do kraja izvještajnog perioda popunila je osam od ukupno 22 sistematizovana radna mjesta, što u procentima predstavlja popunjenost od 36,40 %. Prilikom zapošljavanja, pored stručnosti kandidata, vodilo se računa o nacionalnoj zastupljenosti i rodnoj ravnopravnosti.

Cilj je da se u 2011. godini broj zaposlenih poveća, a preporuka Odbora za ljudska prava Skupštine Grne Gore je da kadrovska popunjenost bude 80% od broja sistematizovanih radnih mjesta. Potporu za povećanje broja zaposlenih nalazimo i u strategiji zaštite podataka o ličnosti koju je Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave Crne Gore donijelo u junu 2008.godine.

#### **3.2. Registracija Rukovaoca zbirke ličnih podataka**

Zakon o zaštiti podataka o ličnostima u članu 27 stav 1 propisuje da je rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan da prije uspostavljanja zbirke ličnih podataka pribavi saglasnost nadležnog organa.

Zbirke ličnih podataka uspostavljene do stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, morale su se uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od 9 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1 Zakona, odnosno najkasnije do 30. septembra 2009.godine.

Rukovaoci zbirke ličnih podataka dužni su da dostave Agenciji za zaštitu ličnih podataka formalno obavještenje o posjedovanju zbirke ličnih podataka, na propisanom obrascu iz člana 26 stav 2, nakon čega Agencija po službenoj dužnosti vrši registraciju rukovaoca zbirke ličnih podataka u svom registru, saglasno članu 29 stav 1 Zakona.

Forma i sadržina propisana je Pravilnikom o obrascu i načinu vođenja evidencije podataka o zbirkama podataka o ličnosti koju propisuje Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave.

Evidencije zbirke ličnih podataka sadrže podatke o nazivu zbirke ličnih podataka; pravnom osnovu za obradu ličnih podataka; ličnom imenu odnosno nazivu rukovaoca zbirke, njegovom sjedištu odnosno prebivalištu, svrsi obrade ličnih podataka; kategoriji lica; vrsti ličnih podataka sadržanih u zbirci ličnih podataka; načinu prikupljanja i čuvanja ličnih podataka; roku čuvanja i korišćenja ličnih podataka; ličnom imenu odnosno nazivu korisnika zbirke ličnih podataka, njegovo sjedištu, odnosno prebivalištu ili boravište i adresi; podacima o iznošenju ličnih podataka iz Crne Gore sa naznakom države u koju se podaci iznose, odnosno međunarodne organizacije ili drugog stranog korisnika ličnih podataka, svrsi iznošenja utvrđenu potvrđenim međunarodnim ugovorom i zakonom, odnosno određenu pisanom saglasnošću lica; internim pravilima obrade i zaštite ličnih podataka rukovaoca zbirke, koja omogućavaju prethodnu analizu adekvatnosti mjera u cilju obezbjeđivanja bezbjednosti obrade.

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti član 5 stav 1 propisuje da su obavezni formirati zbirke ličnih podataka i čuvati ih u skladu sa ovim Zakonom, svi državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave i lokalne uprave, privredna društva i druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica, sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori. U tu svrhu pominjemo i član 9, stav 1, tačka 3, Zakona koji definiše pojam zbirke ličnih podataka.

### 3.3. Mišljenja u vezi primjene Zakona

Agencija za zaštitu ličnih podataka daje mišljenja u vezi primjene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti; daje mišljenje u slučaju kad postoji sumnja da li se određeni skup ličnih podataka smatra zbirkom u smislu ovog Zakona; daje mišljenje da li određeni način obrade ličnih podataka ugrožava prava i slobode lica.

Agencija je po zahtjevu u tekućoj godini donijela ukupno 11 mišljenja.

1. **Poslanik Pokreta za promjene, Koča Pavlović** - Agencija je dobila obavještenje o nezakonitom rukovanju ličnim podacima, gdje se upozorava na činjenicu da se određene službe DPS CG bave obradom ličnih podataka svih građana u cilju formiranja zbirke „siguran glas”, odnosno interne evidencije o glasačkom izjašnjavanju na izboru, koje se formiraju i koriste suprotno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Po dobijenom obavještenju član Savjeta je obavio razgovor u prostorijama DPS, pa je shodno utvrđenim činjenicama i dobijenoj dokumentaciji Savjet dao

#### **M i š l j e n j e**

da se iz dobijenih podataka ne može utvrditi da DPS ugrožava prava i slobode lica iz oblasti zaštite ličnih podataka.

2. **MUP-SNP** - Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave obratilo se Agenciji zahtjevom za mišljenje da li treba udovoljiti Socijalističkoj narodnoj partiji Crne Gore - Opštinskom odboru Podgorica i dostaviti im podatke u elektronskoj formi (MS Access database) o licima koja su promijenila adresu stanovanja u Podgorici, u periodu od 01. 04. 2009. godine do 12. 05. 2010. godine, i to: ime i prezime lica, matični broj lica, datum promjene adrese, raniju adresu i novoprijavljenu adresu. Savjet Agencije je na sjednici održanoj 09. juna 2010. godine dao

#### **M i š l j e n j e**

da tražene podatke ne treba dostaviti. Dostavljanje traženih podataka bilo bi u suprotnosti sa članom 2 stav 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

3. **“Studio Moderna Crna Gora” d.o.o.** - Agenciji se zahtjevom za mišljenje obratila “Studio Moderna” d.o.o., vezano za pojašnjenje nejasnoća prilikom formiranja baze podataka klijenata i pitanjem da li se ovako formirana zbirka mora registrovati kod nadležnog organa. Savjet Agencije je na osnovu prethodno izložene situacije dao

#### **P r e p o r u k u**

da je neophodno dobijanje saglasnosti za formiranje zbirke ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, kao i obaveza registracije iste kod nadležnog organa.

4. **MUP - SNP** - Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave obratilo se Agenciji zahtjevom za mišljenje da li treba udovoljiti Socijalističkoj narodnoj partiji Crne Gore - Opštinskom odboru Podgorica i dostaviti im podatke o licima: 1) koja su odjavili prebivališta u Gradskoj opštini Golubovci, u periodu od 17. 10. 2009. godine do dana podnošenja pomenutog zahtjeva, i to: ime i prezime lica koje je odjavilo prebivalište, datum odjave prebivališta, datum rođenja, matični broj, mjesto, opština i država rođenja, adresu stanovanja sa koje je lice odjavilo prebivalište, mjesto, opštinu i državu prijavljenog budućeg prebivališta tog lica; i 2) licima koja su prijavili prebivalište u Gradskoj opštini Golubovci, u periodu od 17.10.2009. godine do dana podnošenja pomenutog zahtjeva, i to: ime i prezime lica koje je prijavilo prebivalište, datum prijave prebivališta i adresu stanovanja, datum rođenja, matični broj, mjesto, opština i država rođenja, mjesto, opštinu i državu posljednjeg prebivališta tog lica, Savjet Agencije je na sjednici održanoj 01. oktobra 2010. godine dao

#### **M i š l j e n j e**

da tražene podatke ne treba dostaviti. Dostavljanje traženih podataka bilo bi u suprotnosti sa članom 2 stav 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

5. **Uprava policije – MUP** - Agenciji se obratila Uprava policije zahtjevom za mišljenje u vezi sa primjenom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u vezi sa potpisivanjem Aneksa sporazuma o korišćenju ličnih i drugih podataka između Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave i Uprave policije, Savjet Agencije je dao

#### **M i š l j e n j e**

da Sporazum i Aneks sporazuma treba da budu u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Na osnovu priložene dokumentacije Agencija je mišljenja da je potrebno donošenje novog Sporazuma koji mora biti u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i da se primjenom Sporazuma usklađenog sa Zakonom ne mogu stvarati smetnje u izvršavanju Zakonom propisanih obaveza.

6. **MUP I JU - Advokat Z.Đ. iz Zemuna** - Agenciji se zahtjevom za mišljenje obratilo MUP I JU da li advokatu Z. Đ. iz Zemuna treba dostaviti podatke iz evidencije o prebivalištvu, promjeni adrese stana, odlasku građana u inostranstvo i broj pasoša za B. Š., a u vezi sudskog postupka, koji se vodi po tužbi tužilje B. N. radi razvoda braka, Savjet Agencije je dao

### **M i š l j e n j e**

Advokatu Z Đ. se mogu dati traženi podaci o B.Š., samo pod uslovom, da se od B.Š. o navedenom prethodno pribavi saglasnost na osnovu čl. 42 tačka 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, jer se u dijelu zahtjeva traže podaci o ličnosti koji su u evidenciji zaštićenih podataka i vode se kod nadležnih organa.

- 7. Advokatska Kancelarija, advokati: Dalibor Kavarić i Danilo Radošević, zastupnici „AVON Cosmetics Montenegro” d.o.o.** Agenciji su se zahtjevom za mišljenje obratili advokati Advokatske kancelarije D.K. i D.R., pravni zastupnici „AVON Cosmetics Montenegro ” d.o.o. sa više pravnih dilema: o potrebi pristanka saradnika - prodavača „Avon” kozmetike iz Crne Gore za prenos ličnih podataka i njihovo objedinjavanje u jednu bazu podataka koja bi se čuvala i obrađivala u drugoj zemlji, i na koji način, tj. u kom obliku; o potrebi informisanja saradnika-prodavača „Avon” kozmetike ukoliko nije neophodan njihov formalan pristanak za formiranje baze podataka, odnosno njeno iznošenje iz zemlje; o neophodnosti odobrenja nekog državnog organa, odnosno Agencije za prethodno navedene radnje, kao i potrebna dokumentacija za dobijanje odobrenja i ročnost dobijanja istog; o potrebi zaključenja ugovora o vođenju i ažuriranju baze podataka između predstavnika navedenog pravnog lica u Crnoj Gori i predstavnika matičnog pravnog lica u drugoj zemlji; o potrebi usklađivanja drugih bitnih pravnih pitanja sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti u ovom konkretnom slučaju. Savjet Agencije je dao

### **M i š l j e n j e**

Da bi se postupalo u skladu sa dalje navedenim tumačenjima u odgovoru na vaša pitanja neophodno je prevashodno već formiranu Zbirku podataka „AVON Cosmetics Montenegro” d.o.o. Podgorica uskladiti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i dobiti saglasnost od Agencije za formiranje iste, a potom se i registrovati u Agenciji kao rukovalac Zbirke. Prikupljanje, obrada, zaštita i iznošenje iz Crne Gore ličnih podataka se može vršiti samo u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, a neophodno je pribaviti saglasnost za formiranje novih zbirki ličnih podataka, tj. registrovati se kod Agencije kao rukovalac zbirke. Zakon o zaštiti podataka o ličnosti precizira mogućnost i uslove iznošenja ličnih podataka iz Crne Gore, pa je neophodno pridržavati se članova Zakona koji regulišu ova pitanja.

- 8. Vrhovni sud Crne Gore** - Agenciji se obratio Vrhovni sud CG sa zahtjevom za mišljenje da li se spisi predmeta formirani u krivičnom postupku smatraju zbirkom ličnih podataka u smislu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i da li se spisi predmeta u ostalim sudskim postupcima (parničnom, vanparničnom, izvršnom, upravnom) smatraju zbirkom ličnih podataka u smislu Zakona o zaštiti ličnih podataka. Savjet Agencije je dao

**M i š l j e n j e**

da član 8 stav 1 Zakona ne isključuje zakonsku obavezu formiranja zbirke ličnih podataka, s tim što se odredbe ovog Zakona, izuzev odredaba o nadzoru, ne primjenjuju na obradu ličnih podataka u predmetima formiranim u pretkrivičnom i krivičnom postupku, već je obrada uređena Sudskim poslovníkom koji obezbjeđuje način zaštite tih podataka. Spisi predmeta u ostalim sudskim postupcima iz dopisa se u članu 8 stav 1 Zakona ne tretiraju kao posebne kategorije, tako da postoji obaveza da za ove predmete formiraju odgovarajuću zbirku u skladu sa svim odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

- 9. Komisija za sprječavanje sukoba interesa** - Agenciji se zahtjevom za mišljenje obratila Komisija za sprječavanje sukoba interesa, u kojem se traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u vezi sa omogućavanjem pristupa kopiji Ugovora o vraćanju stambenog kredita koji je dostavljen kao prilog Izvještaja o prihodima i imovini za 2009. godinu, javnog funkcionera Vlade Crne Gore. Savjet Agencije je dao

**M i š l j e n j e**

da se dostavljanjem traženih podataka ne krši Zakon o zaštiti podataka o ličnosti.

- 10. Komisija za sprječavanje sukoba interesa** - Agenciji se zahtjevom za mišljenje obratila Komisija za sprječavanje sukoba interesa, u kojem se traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u vezi sa obraćanjem Komisije za sprječavanje sukoba interesa Skupštini opštine Kolašin za dostavu ličnih podataka (JMB, ime majke, ime oca, prebivalište) javnih funkcionera, protiv kojih je Komisija pokrenula prekršajni postupak povodom kršenja Zakona o sprečavanju konflikta interesa i tumačenja člana 14 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Savjet Agencije je dao

**M i š l j e n j e**

da Skupština opštine Kolašin dostavljanjem traženih podataka Komisiji za sprečavanje sukoba interesa ne krši Zakon o zaštiti podataka o ličnosti.



**11. SO Bar** - Agenciji se zahtjevom za mišljenje obratila Agencija za investicije i imovinu Opštine Bar u kojem se traži mišljenje o primjeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u vezi sa obraćanjem odbornika Skupštine Opštine Bar za dobijanje informacija o tačnom iznosu duga fizičkog lica po osnovu zaključenog Ugovora o prenosu prava na građevinskom zemljištu ili finansiranja komunalnog opremanja građevinskog zemljišta sa Opštine Bar. Savjet Agencije je dao

#### **M i š l j e n j e**

da bi se dostavljanjem traženih podataka kršio Zakon o zaštiti podataka o ličnosti.

### **3.4. Saradnja sa državnim organima, javnim institucijama i dr.**

Agencija je saradnju sa javnim organima prepoznala i kao efikasnu mogućnost implementacije Zakona, te je u tom smislu uspostavila i razvila kvalitetnu komunikaciju kako sa državnim organima, javnim preduzećima, jedinicama lokalne uprave, tako i sa predstavnicima NVO-a i privrednih društava.

Predstavnici Agencije su imali prilike da budu predavači na skupovima, organizovanim od strane Uprave za kadrove za potrebe zaposlenih u državnim organima.

S nekim drugim javnim organima uspostavljeni su prvi kontakti i dogovorena buduća saradnja, ali i u ovom kao i u drugim segmentima, u izvještajnom periodu, Agencija je bila limitirana postojećim kapacitetima koji svakako nijesu bili dovoljni.

Agencija za zaštitu ličnih podataka u Crnoj Gori nadzire sprovođenje Zakona koji primjenjuju rukovaoci odnosno obrađivači. Samim tim, bez dobre saradnje sa javnim organima zaštita ličnih podataka bila bi dovedena u pitanje.

### **3.5. Inspeksijski nadzor - Postupci Agencije po službenoj dužnosti**

Agencija za zaštitu ličnih podataka kao nadzorni organ u primjeni odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Sl.list Crne Gore", br. 79/08; 70/09), primarno vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite ličnih podataka u skladu sa zakonom, putem inspeksijskog nadzora kod subjekata nadzora, obrađivača odnosno rukovaoca zbirki ličnih podataka.

Shodno planu inspekcijskog nadzora, Agencija je sprovela određeni broj inspekcijskih kontrola kod subjekata nadzora, u okviru državnog i javnog sektora, jedinicama lokalne uprave, privrednim društvima i preduzetnicima na području Crne Gore.

Pomenute aktivnosti kontrolora Agencije, sem nadzornog, imali su preventivni odnosno edukativni karakter, što podrazumijeva i svojevrsan vid upoznavanja sa obavezama i dužnostima koje proističu iz Zakona o zaštiti podataka o ličnosti

Predmet pažnje Agencije, prilikom nadzora, je bio usklađivanje sa odredbama Zakona, koje utvrđuju mogućnost i način upotrebe biometrijskih podataka, odnosno način vođenja evidencije o ulasku i izlasku iz poslovnog ili službenog prostora, kao i postupak vršenja video nadzora.

Naš primarni cilj u postupku nadzora jeste utvrđivanje povreda Zakona, putem konstatacije zatečenih nepravilnosti, koje rezultira nalaganjem otklanjanja učinjenih povreda u realnim rokovima.

U vršenju nadzora Agencija je ovlašćena da rješenjem: naredi da se nepravilnosti u obradi ličnih podataka otklone u određenom roku, privremeno zabrani obradu ličnih podataka, naredi brisanje ličnih podataka, zabrani iznošenje ličnih podataka iz Crne Gore.

Pored navedenih mjera, u cilju efikasnije primjene Zakona, zakonodavac je predvidio kaznene odredbe za nepoštovanje odredbi. Predviđene kazne u prekršajnom postupku, kako za pravna tako i za odgovorna lica u institucijama, kreću se u rasponu od 550,00 do 16.500,00 €. Za neovlašćeno prikupljanje i obradu ličnih podataka i zlupotrebu istih, predviđena je krivična odgovornost i zatvorske kazne od jedne, a za službeno lice predviđena je kazna do tri godine zatvora.

U izvještajnom periodu Agencija nije podnosila zahtjeve za prekršajne postupke, jer za to nijesu bili stečeni potrebni uslovi.

Sa konkretnim aktivnostima na planu nadzora, u periodu od kraja oktobra do kraja 2010. godine, izvršeno je 15 redovnih inspekcijskih nadzora i četiri nadzora po zahtjevu za zaštitu prava.

### **3.6. Redovan nadzor**

Predmet inspekcijskih nadzora u toku 2010. god. je bio postojanje zbirke ličnih podataka, naziv zbirke, pravni osnov za obradu ličnih podataka, lično ime, odnosno naziv rukovaoca zbirke, svrhu obrade ličnih podataka, kategoriju lica, vrste ličnih podataka sadržanih u zbirci, način prikupljanja i čuvanja ličnih podataka, rok čuvanja i korišćenja ličnih podataka, lično ime odnosno naziv korisnika zbirke ličnih podataka, podatke o iznošenju ličnih podataka iz Crne Gore, interna pravila obrade i zaštite ličnih podataka rukovaoca zbirke ličnih podataka, evidencija o ulasku i izlasku iz poslovnog ili službenog prostora i vršenje video nadzora.

U do sada sprovedenim nadzorima utvrdili smo:

- da institucije uglavnom nijesu imenovale odgovorna lica kao rukovaoce zbirki ličnih podataka;
- da odgovorna lica nijesu donijela Odluke o uvođenju video nadzora u kojima trebaju biti navedeni razlozi za uvođenje video nadzora;
- da na vidnom mjestu nijesu istaknuta obavještenja o vršenju video nadzora;
- da često nije pribavljena saglasnost lica, za objavljivanje ličnih podataka na oglasnoj tabli odnosno web sajtu institucije;
- zaštita ličnih podataka nije na adekvatnom nivou;
- takođe, uočeno je nepoznavanje propisa kojima je regulisana zaštita ličnih podataka.

#### **1. Nadzor izvršen kod Biotehničkog fakulteta, Podgorica.**

U postupku nadzora utvrđeno je da Biotehnički fakultet posjeduje dvije zbirke ličnih podataka i to:

- Personalni dosije
- Matičnu listu studenata.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da

se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki, što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti, te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da je na prijavnom listu za upis studenata Zavoda za statistiku Crne Gore, koji je donešen prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti ličnih podataka, utvrđeno postojanje kategorije nacionalna pripadnost. Nacionalna pripadnost se obrađuje u okviru posebne kategorije ličnih podataka (čl. 9 tačka 7 Zakona) te je naloženo da rukovalac zbirke pribavi saglasnost svakog studenta čiji se podaci obrađuju na način da se na obrascu, pored kategorije nacionalna pripadnost, doda klauzula "nije obavezno".

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **2. Nadzor izvršen kod JU Aerodromi Crne Gore**

U postupku nadzora utvrđeno je da JU Aerodromi posjeduje zbirku ličnih podataka:

- Personalni dosije.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljenu prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljenu zbirku ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.
- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki, što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti, te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoaca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.

Tokom vršenja nadzora ustanovljeno je da JU Aerodromi Crne Gore posjeduju video nadzor, koji je dio projektne dokumentacije uspostavljen na osnovu Nacionalnog programa bezbjednosti i međunarodnog standarda zaštite aerodroma. Utvrđeno je da ne postoji jasno istaknuto obavještenje o vršenju video nadzora i naloženo da se ova nepravilnost otkloni u datom roku.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaoцу zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

### **3. Nadzor izvršen kod Uprave za kadrove, Podgorica.**

U postupku nadzora utvrđeno je da Uprava za kadrove posjeduje četiri zbirke ličnih podataka:

- Centralna kadrovska evidencija
- Lista za izbor kandidata
- Lista kandidata koji ispunjavaju uslove
- Lista za izbor kandidata - pripravnika

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od 9 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.
- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoca zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da je zbirka Lista za izbor kandidata – pripravnika sa pripadajućim podacima, koji su sačinjeni na osnovu njihove priložene dokumentacije, objavljena je na sajtu Uprave za kadrove. Naloženo je da se podaci iz ove zbirke koja je objavljena na sajtu Uprave za kadrove usklade sa članom 2 stav 1 i 2 Zakona, vezano za prethodno dobijanje saglasnosti i primjereni obim podataka. Sve podatke o kandidatima pripravnici, osim imena i prezimena i stepena stručne sprema, potrebno je izbrisati sa liste objavljene na sajtu Uprave za kadrove.
- Da je Uprava za kadrove saglasno Zakonu o državnim službenicima i namještenicima zadužena za vođenje Centralne kadrovske evidencije. Centar za informacioni sistem kadrova u Upravi za kadrove je administrator baze, na način da pod posebnim šiframa pristupaju bazi podataka i vrše unos i/ili izmjene na pojedinačnim ili grupnim aplikacijama. Konstatovano je da je dosadašnji rad na aplikacijama bio apsolutno bez kontrole i shodno tome podložan nizu zloupotreba

ličnih podataka koji se nalaze u aplikacijama. Naloženo je da se donese rješenje kojim će se ovlastiti lica koja se bave administriranjem baze za ulazak u bazu podataka i precizno im definiše ovlašćenja u tom smislu, uz obavezno uvođenje ograničenja u smislu ostavljanja vidnog traga prilikom ulaska u pojedinačne aplikacije uz obrazloženje razloga ulaska u aplikaciju. Prilikom intervencija na aplikaciji po zahtjevu korisnika, neophodno je takođe uvesti pisani trag zahtjeva za intervencijom uz obrazloženje.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

#### **4. Nadzor izvršen kod Prirodno-matematičkog fakulteta, Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da Prirodno-matematički fakultet posjeduje tri zbirke ličnih podataka:

- Personalni dosije
- Matična knjiga studenata
- Knjiga diplomiranih studenata

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.
- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta

lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirke, što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirke kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.

- Da je Uvidom u prijavni list za upis studenata Zavoda za statistiku Crne Gore, koji je donešen prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti ličnih podataka, utvrđeno je da posjeduje kategoriju nacionalna pripadnost. Nacionalna pripadnost se obrađuje u okviru posebne kategorije ličnih podataka (čl. 9 tačka 7 Zakona), te je naloženo da rukovalac zbirke pribavi saglasnost svakog studenta čiji se podaci obrađuju na način da se na obrascu, pored kategorije nacionalna pripadnost, doda klauzula “nije obavezno”.

## **5. Nadzor izvršen kod JU Zavod za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidne djece i omladine, Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da JU Zavod za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidne djece i omladine posjeduje četiri zbirke ličnih podataka:

- Personalni dosije
- Matična knjiga učenika
- Socijalni kartoni učenika
- Medicinski kartoni učenika

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirke podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.



- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirke što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donošenje odluka o imenovanju rukovaoaca zbirke kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da JU Zavod za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidne djece i omladine gotovo sve zbirke, koje se nalaze u njihovom posjedu, obrađuju i čuvaju u pisanoj formi, te je preporučeno da se, u perspektivi, obezbijede tehnički uslovi koji podrazumijevaju elektronsku obradu podataka.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **6. Nadzor izvršen kod Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica, Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da Crnogorska komercijalna banka, posjeduje dvije zbirke ličnih podataka:

- Personalni dosije
- Evidencija klijenata

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirke podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom

obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoca zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donošenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da je CKB u obavezi da dostavi konačnu verziju Izjave, odnosno Pravilnika o zaštiti banke od ljudskih rizika, na uvid i mišljenje Agencije, s obzirom da je prethodno rješenje nacрта Pravilnika, tj. Izjave bio predmet razmatranja i zahtjeva za mišljenje upućenog Agenciji, po inicijativi Sindikata finansijskih institucija.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **7. Nadzor izvršen kod Rokšped d.o.o. Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da Rokšped d.o.o. posjeduje tri zbirke ličnih podataka:

- Personalni dosije zaposlenih
- Evidencija o kupcima vozila
- Evidencija o servisu automobila

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa

odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da Rokšed d.o.o. Podgorica posjeduju video nadzor, a da za isti ne postoji odluka o razlozima uvođenja, kao ni vidno istaknuta obavještenja o vršenju video nadzora, te je stoga rukovodstvu preduzeća naloženo da donese odluku o uvođenju video nadzora, kojom će se definisati razlozi za uvođenje video nadzora iz čl. 35 stav 3, kao i da obavezno postavi na vidnom mjestu obavještenja o video nadzoru u prostorima u kojima se video nadzor vrši.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **8. Nadzor izvršen kod J.P. Komunalne usluge, Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da J.P. Komunalne usluge posjeduje zbirku ličnih podataka:

- Personalni dosije zaposlenih

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih

podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice, koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim, odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **9. Nadzor izvršen kod Uprave za nekretnine, Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da Uprava za nekretnine posjeduje dvije zbirke ličnih podataka:

- Centralna kadrovska evidencija
- Registar korisnika podataka i imaoca prava na nepokretnosti (Evidencija o katastru nepokretnosti; Evidencija o katastru zemljišta; Popisni katastar).

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu dostavi na propisanom

obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoca zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donošenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da Sektor za geodetsko-katastarski informacioni sistem u skladu sa opisom posla, odnosno opisom radnih mjesta, ima pristup Registru korisnika podataka i imaoca prava na nepokretnosti. Prilikom pristupa Registru svi službenici imaju svoje individualne šifre, ali izuzev „log file“ izvještaja sa računara koji je dosta uopšten prikaz, ne postoji očigledna evidencija pristupa Registru, odnosno evidencija obrazloženja pristupa. Povodom konstatovane nepravilnosti Upravi za nekretnine je naloženo da se Sektoru za geodetsko-katastarski informacioni sistem obezbijedi da se u informacionom sistemu automatski evidentiraju korisnici ličnih podataka, podaci koji su obrađivani, pravni osnov za korišćenje ličnih podataka, vrijeme prijave i odjave sa sistema (čl.7 stav 2 Zakona).
- Da Uprava za nekretnine posjeduje video nadzor. Ne postoji odluka u pisanoj formi o razlozima uvođenja video nadzora od strane starješine Uprave. U prostorijama Uprave ne postoji vidno istaknuto obavještenje da se vrši video nadzor. U okviru video nadzora u upotrebi je 14 kamera od kojih se četiri nalaze u kancelarijama Geodetsko-informacionog sektora, devet kamera se nalaze u hodnicima, a jedna na izlazu iz lifta zajedničkog hodnika iz kojeg se direktno ulazi u poslovne prostorije Uprave. Nije traženo mišljenje i saglasnost reprezentativnog sindikata za uvođenje video nadzora u kancelarijama. Funkcionisanje i evidencija o video nadzoru obezbjeđuje se putem servera sa hard diskom, koji je dio lokalne mreže, tako da je pristup trenutnom video izvještaju moguć na gotovo svim računarima uz korišćenje posebne šifre. Povodom konstatovanih nepravilnosti Upravi za nekretnine je naloženo da starješina organa donese odluku o uvođenju video nadzora u pisanoj formi sa jasnim razlozima njegovog uvođenja (član 35 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti), da istakne javno obavještenje o vršenju video nadzora (član

39 Zakona), da se prije donošenja odluke o vršenju video nadzora u kancelarijama pribavi mišljenje reprezentativnog sindikata i da se zaposleni u pisanom obliku obavijeste o vršenju video nadzora (član 36 Zakona), da se ukidanjem pristupne šifre, onemogućiti pristup video nadzoru svim neovlašćenim licima, kao i da se u pisanoj formi u vidu posebne odluke ovlasti odgovorno lice za obradu i zaštitu video snimaka.

- Da se prilikom pristupa javnoj web stranici, kada imao prava pozivom na svoj lični podatak ostvaruju uvid u svoj podatak katastra nepokretnosti obezbijedi viša zaštita podataka, uvođenjem individualnih tajnih šifri ili logikom dva ključa za pristup podacima, odnosno nekim drugim ekvivalentnim tehničkim rješenjem, a naročito onemogućiti osim uvidom u lične podatke i uvid u podatke drugih lica koji se nalaze na istom listu nepokretnosti.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **10. Nadzor izvršen kod Mikro-kreditne institucije AgroInvest, Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da Mikro-kreditna institucija AgroInvest, posjeduje dvije zbirke ličnih podataka:

- Personalni dosije
- Kreditni dosije

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12 .2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa

odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donošenje odluka o imenovanju rukovaoaca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da je pristup bazi kreditnih evidencija proceduralno adekvatno zaštićen, međutim nije jasno na koji način, odnosno kojim pravnim osnovom firma Globalsoft obavlja djelatnost skladištenja arhivskih evidencija, odnosno ličnih podataka. Naime, osnivačkim aktom Globalsoft je kao naziv djelatnosti naveo: izgradnja baza podataka, što se ne podudara sa djelatnošću skladištenja dokumentacije, koja je predmet Ugovora zaključenog između MFI AgroInvest VFI d.o.o. i Globalsoft d.o.o. Povodom konstatovanih nepravilnosti naloženo je da preduzeće Globalsoft, u dolje naznačenom roku, obezbijedi dokumentaciju o pravnom osnovu obavljanja djelatnosti skladištenja dokumentacije.
- Da se prilikom sklapanja ugovora sa klijentom i uzimanja ličnih podataka na formularu o porodici, odnosno supružniku, traži saglasnost od članova porodice za davanje njihovih ličnih podataka.
- Da AgroInvest posjeduju video nadzor. Ne postoji odluka u pisanoj formi o razlozima uvođenja video nadzora od strane starješine Uprave. U prostorijama AgroInvesta, kao ni na ulazu ne postoji vidno istaknuto obavještenje da se vrši video nadzor. U okviru video nadzora u upotrebi je osam aktivnih kamera od kojih se dvije nalaze u hodnicima službenih prostorija AgroInvesta, dvije se nalaze iznad radnih mjesta šalterskih radnika, dok se četiri kamere nalaze napolju, dvije na ulazu i dvije sa zadnje strane. Nije pribavljena saglasnost šalterskih radnika, tj. mišljenje i saglasnost reprezentativnog sindikata za video nadzor iznad šalterskih radnih mjesta. Funkcionisanje i evidencija o video nadzoru obezbjeđuje se putem servera sa hard diskom koji je dio lokalne mreže, tako da je pristup trenutnom video

izvještaju moguć „on line“ pristupom računarima uz korišćenje posebne šifre, izvan prostorija AgroInvesta. Rok čuvanja video snimaka zavisi od kapaciteta servera. Sistem snimaka čitača funkcioniše na način što putem automatizma briše podatke po isteku naznačenog roka. Pristup video snimcima imaju Šef kancelarije i IT stručnjak. Povodom konstatovanih nepravilnosti vezanih za video nadzor Mikro-kreditnoj instituciji Agro Invest naloženo je da starješina organa donese odluku o uvođenju video nadzora u pisanoj formi sa jasnim razlozima njegovog uvođenja (član 3. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti), da se istakne javno obavještenje o vršenju video nadzora (član 39 Zakona), da se prije donošenja odluke o vršenju video nadzora u kancelarijama pribavi mišljenje reprezentativnog sindikata i da se zaposleni u pisanom obliku obavijeste o vršenju video nadzora (član 36. Zakona) i da se obezbijedi infrastruktura za video sobu, onemogućiti pristup video nadzoru „on line“ (uživo), naročito izvan prostorija AgroInvesta, kao i da se u pisanoj formi u vidu posebne odluke ovlasti odgovorno lice za nadzor i zaštitu video snimaka.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **11. Nadzor izvršen kod Vrhovnog suda Crne Gore**

U postupku nadzora utvrđeno je da Vrhovni sud Crne Gore, posjeduje pet zbirki ličnih podataka:

- Centralna kadrovska evidencija,
- Evidencija stranaka privrednih predmeta,
- Evidencija stranaka građanskih predmeta,
- Evidencija stranaka krivičnih predmeta,
- Evidencija stranaka upravnih predmeta.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da



se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **12. Nadzor izvršen kod Uprave lokalnih javnih prihoda, Podgorica**

U postupku nadzora utvrđeno je da Uprava lokalnih javnih prihoda posjeduje dvije zbirke ličnih podataka:

- Centralna kadrovska evidencija i
- Evidencija fizičkih lica- obveznika poreza na nepokretnosti.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa

odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donešenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

### **13. Nadzor izvršen kod Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti, Opština Bar**

U postupku nadzora utvrđeno je da Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti, Opština Bar, posjeduje osam zbirki ličnih podataka:

- Centralna kadrovska evidencija,
- Birački spisak,
- Matični registar vjenčanih,
- Registar i abecedni imenik izdatih radnih knjižica,
- Upisnik ovjera,
- Djelovodnik, Upisnici 1, 2 i 3,
- Upisnik prekršajnog postupka i
- Evidencija korisnika prava iz boračko-invalidske zaštite

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih

podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoca zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donošenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.
- Da zgrada SO Bar posjeduju video nadzor. Ne postoji Odluka u pisanoj formi o razlozima uvođenja video nadzora od strane starješine Opštine. U prostorijama zgrade postoji vidno istaknuto obavještenje da se vrši video nadzor. U okviru video nadzora u upotrebi je 21 kamera, uz još jednu koja nije aktivna. Vani se nalazi instalirano pet kamera, od kojih dvije na rampi parking prostora, kako bi ista mogla da se otvara za službena lica. Ostale kamere koje se nalaze vani pokrivaju ulaz u zgradu od kojih se četiri nalaze u kancelarijama. U samoj zgradi SO Bar kamere se nalaze u administrativnim zonama, odnosno hodnicima, dok se dvije nalaze u kancelarijama građanskog biroa, odnosno u prostoru gdje se nalaze šalteri svih opštinskih službi. Nije traženo mišljenje i saglasnost reprezentativnog sindikata, odnosno zaposlenih u kancelarijama građanskog biroa za uvođenje video nadzora. Postoji soba za video nadzor gdje se na računaru nalaze izlazi za sve kamere, dok se dio snimaka koji se prenosi sa kamera na ulazu u zgradu, odnosno rampi parkinga, prenose i na računar koji se nalazi u portirnici na ulazu, radi lakšeg praćenja bezbjednosti objekta. Samo jedno lice po službenoj dužnosti – Koordinator obezbjeđenja objekta ima pristupa sobi za video nadzor, odnosno pristup sa posebnom šifrom, računaru na kojem se očitavaju slike sa kamera. Snimci se čuvaju od 10-15 dana na serveru, u zavisni od toga koliko su kamere bile aktivne, jer se aktiviraju na pokret, nakon čega se automatski brišu. Kopije snimaka se ne prave, izuzev u zakonski predviđene svrhe. Povodom konstatovanih nepravilnosti naloženo je da starješina opštine donese odluku o uvođenju video nadzora u pisanoj formi sa jasnim razlozima njegovog

uvođenja (član 35 Zakona o zaštiti podataka o личности) i da se prije donošenja odluke o vršenju video nadzora u kancelarijama građanskog biroa pribavi mišljenje reprezentativnog sindikata, odnosno službenika koji rade u tom prostoru i da se zaposleni u pisanom obliku obavijeste o vršenju video nadzora (član 36 Zakona).

- Da se u prostorijama zgrade SO Bar, u portirnici na ulazu, nalazi čitač otisaka prsta, koji služi kao evidencija prisustva na poslu zaposlenih, pa je u skladu sa konstatovanom nepravilnošću naloženo da se ukloni čitač otisaka prstiju za zaposlene, kao evidencija prisustva na poslu, jer nije u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o личности (čl. 2 stav 2 i čl. 32 stav 2).

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

#### **14. Nadzor izvršen kod Sekretarijata za ekonomiju i finansije Opštine Bar**

U postupku nadzora utvrđeno je da Sekretarijata za ekonomiju i finansije Opštine Bar, posjeduje dvije zbirke ličnih podataka:

- Centralna kadrovska evidencija i
- Evidencija poreskih obveznika poreza na nepokretnost.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o личности (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom

obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.

- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoce zbirki što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donošenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirki kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

## **15. Nadzor izvršen kod Ministarstva za informaciono društvo**

U postupku nadzora utvrđeno je da Ministarstvo za informaciono društvo posjeduje dvije zbirke ličnih podataka:

- Centralna kadrovska evidencija i
- Centralni birački spisak

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nakon izvršenog nadzora konstatovane su određene nepravilnosti, shodno kojima je rukovaocu zbirki podataka naloženo da u ostavljenom roku otkloni iste:

- Da su postojeće zbirke ličnih podataka ustanovljene prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (31. 12. 2008. god.), te da se moraju uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, shodno članu 77 stav 1. Konstatovano je da pravno lice ima uspostavljene zbirke ličnih podataka, te da nije potrebna saglasnost Agencije za formiranje već uspostavljenih zbirki, već je u obavezi da postojeće zbirke uskladi sa odredbama iz člana 26 ovog Zakona, tj. da obavještenje o formiranim zbirkama ličnih podataka shodno Zakonu, dostavi na propisanom obrascu iz čl. 26 stav 2, nakon čega će biti registrovan kod Agencije kao rukovalac zbirke podataka saglasno članu 29 stav 1.
- Da je lice koje u okviru opisa radnog mjesta vrši prikupljanje i obradu ličnih podataka samim tim odgovorno i za zaštitu ličnih podataka. Ta

lica, međutim, nijesu imenovana za rukovaoca zbirke što znači da nijesu u punoj pravnoj odgovornosti te je naloženo donošenje odluka o imenovanju rukovaoca zbirke kao odgovornih lica za postojeće zbirke podataka.

- Da se u server sali, gdje se nalaze serveri za prijem i čuvanje centralnog biračkog spiska, nalazi video nadzor, za koji rukovodstvo nije donijelo odluku o uvođenju. U njoj ne borave stalno službenici, već po potrebi. Nije pribavljena saglasnost od službenika koji rade u sali za vršenje video nadzora. Povodom konstatovanih nepravilnosti naloženo je da se prije donošenja odluke o vršenju video nadzora u prostorijama server sale pribavi mišljenje reprezentativnog sindikata, odnosno službenika koji rade u tom prostoru i da se zaposleni u pisanom obliku obavijeste o vršenju video nadzora (član 36 Zakona).
- Da su u server sali gdje se nalaze serveri za prijem i čuvanje centralnog biračkog spiska i predviđeni centralni registar stanovništva postavljeni čitači otiska prsta za zaposlene koji budu ulazili u salu, kao mjera zaštite shodno stepenu povjerljivosti čuvanih podataka u sali. Ne postoji odluka za uvođenje ove vrste evidencije ulazaka u salu. Povodom navedenih konstatacija naloženo je da se prije aktiviranja čitača otisaka prstiju kao evidencija ulaska u salu, za službenike koji će imati pristup server sali, donese adekvatno obrazložena odluka za uvođenje ove evidencije.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, rukovaocu zbirke ličnih podataka ostavljen je rok od 60 dana da otkloni iste, poslije kog roka će kontrolori Agencije provjeriti da li je postupljeno po nalogu.

### **3.7. Zahtjevi za zaštitu prava**

Drugi važan instrument rada Agencije su postupci po zahtjevima za zaštitu prava. Svako lice ima pravo da Agenciji podnese zahtjev kada sazna i posumnja da su njegovi lični podaci protivzakonito obrađivani. U izvještajnom periodu Agenciji su podnešena tri zahtjeva za zaštitu prava.

#### **- Sindikat finansijskih organizacija Crne Gore**

Agenciji se obratio Sindikat finansijskih organizacija, kao predstavnik Sindikalne organizacije Crnogorske komercijalne banke, zahtjevom za mišljenje, odnosno inicijativom za zaštitu prava zaposlenih u Crnogorskoj komercijalnoj

banci. Rukovodstvo CKB je pripremio i ponudilo zaposlenima na potpis Izjavu, koja je sastavni dio Pravilnika o zaštiti banke od ljudskih rizika, a sadrži nekoliko navoda koji naročito zadiru u privatnost ličnosti, odnosno krše Zakon o zaštiti podataka o ličnosti. Agencija je uputila zahtjev CKB za izjašnjavanje o postojanju, odnosno davanju na potpis zaposlenima, pomenute Izjave. Rukovodstvo CKB je uputilo odgovor navodeći da je Izjava, kao dio pomenutog pravilnika, u formi radne verzije, pa na taj način ne predstavlja zvaničan dokument koji bi mogao biti nuđen na potpis zaposlenima. Predstavnici CKB su se obavezali da će odmah nakon preciziranja konačne verzije gore navedenog dokumenta, isti proslijediti Agenciji na uvid i razmatranje. Odmah nakon usvajanja konačne verzije dokumenta, predstavnici CKB su ga uputili Agenciji na razmatranje i komentar, a ta obaveza je prenešena na 2011. godinu.

**- Inicijativa za pokretanje postupka nadzora – fizičko lice K. V.**

Agenciji se obratilo fizičko lice K.V. sa inicijativom za pokretanje postupka nadzora, tj. zaštitu prava u kojoj se navodi da je izvršen neovlašten pristup ličnim podacima fizičkog lica, podnosioca inicijative, u Upravi za nekretnine PJ Budva. Prema izjavi podnosioca inicijative, njegovi lični podaci su ustupljeni trećem licu i kasnije upotrijebljeni u sudskom postupku za rješavanje imovinskih odnosa. Kao dokaz, podnosilac inicijative je podnio List nepokretnosti iz 2007. godine na kojem se vidi rukom dopisano lično ime, pored podataka o imenu jednog od vlasnika. Agencija je dopisom zatražila od podnosioca inicijative par razjašnjenja u navodima, nakon čega je po prispijeću odgovora zaključeno da se pomenuta situacija, odnosno pristup dokumentaciji i pokretanje sudskog postupka, dogodilo u 2007. godini, odnosno u periodu kada nije postojao Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, pa samim tim nije bilo moguće primijeniti postojeći Zakon retroaktivno. Na osnovu prethodnih činjenica, Agencija se u odgovoru podnosiocu inicijative, oglasila nenadležnom za postupanje po inicijativi.

**- Inicijativa za zaštitu prava – fizičko lice S. Ž.**

Agenciji se inicijativom za zaštitu prava obratilo fizičko lice S.Ž. kao zastupnik svog maloljetnog djeteta J.Ž., čija su prava, kako tvrdi, ugrožena, za pokretanje postupka nadzora. U inicijativi se navodi da je prilikom ostvarivanja prava na dobijanje izvoda iz matične knjige rođenih za svoje maloljetno dijete, u Područnoj jedinici za upravne unutrašnje poslove, Podgorica, MUP I JU, podnosilac inicijative dobio informaciju da se pod jedinstvenim matičnim brojem koje dijete podnosioca inicijative već posjeduje na određenoj dokumentaciji (zdravstvena knjižica) vodi drugo maloljetno dijete istog datuma rođenja.

Podnosilac inicijative je zahtijevao da njegovo maloljetno dijete zadrži već dobijeni jedinstveni matični broj. Postupajući po inicijativi, Odsjek za nadzor je izvršio kontrolu u pomenutoj Područnoj jedinici, gdje je iz razgovora i uvidom u sistem za evidencije, utvrđeno da se pomenuto maloljetno lice prvi put pojavljuje pred nadležnim organom za dodjelu jedinstvenog matičnog broja. Takođe, utvrđeno je da je prilikom ovog utvrđivanja nepostojanja maloljetnog djeteta podnosioca inicijative u evidenciji, nadležni organ, po službenoj dužnosti, dodijelio novi jedinstveni matični broj, odnosno prvi u skladu sa nadležnostima i poslovanjem PJ Podgorica.

Na osnovu utvrđenih zakonskih nadležnosti MUP I JU, odnosno konkretne PJ, Odsjek za nadzor je sačinio zapisnik u kojem se zaključuje da u predmetnoj situaciji nije bilo povrede odredaba Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Na sačinjeni i uručeni zapisnik podnosilac inicijative je podnio Prigovor. Odlučivanje po prigovoru je prenešeno na 2011. godinu.

### **3.8. Zahtjevi za davanje saglasnosti**

Agencija za zaštitu ličnih podataka daje saglasnost u vezi sa uspostavljanjem zbirki ličnih podataka. Saglasnost od Agencije je neophodna prije uspostavljanja nove zbirke ličnih podataka, dok se već uspostavljene zbirke moraju uskladiti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i za njih nije neophodna saglasnost Agencije.

Agenciji se zahtjevom za saglasnost u tekućoj godini obratilo 5 subjekata i to:

- BAR-KOD d.o.o.
- BAR-KOD SHOP d.o.o.
- PATRON DF d.o.o.
- TABACCO SHOP d.o.o.
- VRHOVNI SUD CRNE GORE

Navedeni subjekti posjeduju već fomirane zbirke podataka, prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, tako da im je naloženo da već fomirane zbirke upodobe sa odredbama Zakona i da im nije potrebna saglasnost Agencije. Usklađivanjem postojećih zbirki podataka o ličnosti i njihovim dostavljanjem na propisanom obrascu biće registrovani kod Agencije, kao rukovaoci zbirki ličnih podataka.



### **3.9. Međunarodna saradnja**

Agencija za zaštitu ličnih podataka, u skladu sa članom 50 tačka 9 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, saraduje sa organima nadležnim za nadzor nad zaštitom ličnih podataka u drugim zemljama.

U 2010-oj godini predstavnici Agencije su posjetili sljedeće institucije u okruženju:

- Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka Srbije,
- Agenciju za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine,
- Agenciju za zaštitu osobnih podataka Hrvatske.

Navedene posjete su imale za cilj da se predstavnici crnogorske Agencije upoznaju sa zakonskim, organizacionim i administrativnim ustrojem Agencija u okruženju.

S obzirom da je Agencija bila na početku svog rada, te da su nam tek predstojale kontrole, najviše su nas zanimala iskustva sa terena, procedure rada i sačinjavanje zapisnika.

Posebno interesovanje iskazano je za pitanje informacionog sistema, odnosno baza podataka koje sadrže podatke o registima svih značajnijih institucija.

Na tim susretima upoznali smo kolege sa dosadašnjim napretkom koji je ostvaren u Crnoj Gori, kao i planovima, odnosno budućim koracima zacrtanim od strane Agencije za zaštitu ličnih podataka.

Ovakav vid saradnje se pokazao kao veoma koristan, ako ne i neophodan, pogotovu imajući u vidu da je Agencija u prvoj godini svog postojanja, te da su joj uporedna praksa i iskustvo drugih zemalja od velikog značaja za budući rad.

### **3.10. Projekti**

Tvining program Evropske Unije je jedan od osnovnih sredstava za izgradnju institucija, koji se posebno koristi u zemljama sa potencijalnim statusom kandidata.

Agencija za zaštitu ličnih podataka Crne Gore je jedan od korisnika tog programa.

Ciljevi Tvining projekta su jačanje kapaciteta Crne Gore za zaštitu ličnih podataka i sprovođenje zakonodavstva koje se odnosi na zaštitu podataka. Sastoji se od dvije komponente: usklađivanje zakonodavstva i organizovanje obuke o zaštiti ličnih podataka.

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore će se razmotriti, uglavnom u pogledu prenošenja opšte Direktive o zaštiti podataka Evropske unije (Direktiva 95/46/EK). Takođe, biće izrađene i preporuke za dalje usklađivanje Zakona.

Stručnjaci iz zemalja članica će: pružiti pomoć u uspostavljanju sistema registracije obavještenja za kontrolore podataka; staviti na raspolaganje svoje znanje kada je riječ o drugim uobičajenim procedurama organa za zaštitu podataka, kao što su inspekcije i postupanje sa žalbama; izradiće se plan o usavršavanju i osposobljavanju zaposlenih u Agenciji za zaštitu ličnih podataka; izradiće se i preporuke za izmjenu plana i obezbijediće se dodatna obuka.

Obuka o zaštiti ličnih podataka će se obezbijediti za: lica zaposlena u državnim organima i lokalnim samoupravama; lica zaposlena u institucijama širom različitih sektora rada; lica zaposlena u privatnom sektoru.

Projekat je započeo krajem novembra 2010. godine, dolaskom savjetnika angažovanog na duži period, stručnjaka za zaštitu podataka iz Njemačke, koji će raditi u Agenciji tokom cijelog trajanja projekta. Od decembra mjeseca Agenciju su počeli da posjećuju i eksperti angažovani na kraći period, koji su se bavili usklađenošću crnogorskog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti sa Direktivom EU. Uz to, počeli su pregled svih relevantnih odredbi u zakonodavstvu i EU i Crne Gore, kako bi se identifikovale praznine u prenošenju pravne tekovine EU i dale preporuke i razgovarali sa zaposlenima u Agenciji o praktičnim pitanjima i svakodnevnom radu u organu za zaštitu podataka.

Partneri projekta:

Crna Gora: Agencija za zaštitu ličnih podataka i Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave

Države članice EU: Institut za ljudska prava Lidwig Boltzrnan, Beč, Austrija i Komesar za informacije Republike Slovenije, Ljubljana

Trajanje i finansiranje:

Faza sprovođenja projekta je započeta u decembru 2010. godine i trajaće 15 mjeseci. IPA Tvining budžet iznosi 700.000,00 €.

Projekat se finansira iz Programa IPA 2009.

### 3.11. Javnost rada i saradnja sa medijima

Širenje znanja o zaštiti ličnih podataka u okviru komunikacije sa javnošću jedan je od osnovnih instrumenata koji omogućavaju efikasnost rada svakog nadzornog tijela koje se bavi zaštitom ličnih podataka. Upravo zbog te činjenice u Agenciji velika pažnja poklanja se saradnji sa medijima.

I pored toga, s obzirom na važnost javnosti rada, Agencija se maksimalno angažovala na što boljoj saradnji sa svim medijima. S tim u vezi, može se sa zadovoljstvom konstatovati da je pitanje zaštite ličnih podataka tema koja je sve više prisutna u javnosti, što je samo po sebi ohrabrujuće.

U izvještajnom periodu mediji su redovno pratili aktivnosti na formiranju i radu Agencije, te objavljivali mišljenja Agencije po pojedinim pitanjima.

Agencija je uspostavila osnovnu infrastrukturu komunikacionog i informacionog sistema, kao što je telefon, telefaks i e-mail adresu, nažalost ne i Web adresu.

### 3.12. Budžet, poslovni prostor i oprema

Sredstava za rad Agencije za zaštitu ličnih podataka, shodno članu 63 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, obezbijedena su iz Budžeta Crne Gore.

Budžetom za 2010.godinu za rad Agencije su opredijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 228.941,14 eura.

Zakonom o budžetu za 2010. godinu Agenciji je opredijeljen budžet u iznosu 84.885,27 eura, razvrstan po sljedećim pozicijama:

#### Program: Administracija

4	Izdaci	84.885,27
41	Tekući izdaci	77.885,27
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	40.284,77
4111	Neto zarade	24.239,60
4112	Porez na zarade	3.256,07
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	8.682,84
4114	Doprinosi na teret poslodavca	3.617,85

4115	Opštinski prirez	488,41
412	Ostala lična primanja	9.378,75
4121	Naknada za topli obrok	1.512,50
4122	Naknada za godišnji odmor	866,25
4129	Ostale naknade	7.000,00
413	Rashodi za materijal i usluge	28.221,75
4131	Rashodi za materijal	5.000,00
4132	Rashodi za službena putovanja	3.600,00
4133	Rashodi za reprezentaciju	2.000,00
4134	Rashodi za energiju	2.621,75
4135	Rashodi za telefonske usluge	3.000,00
4136	Rashodi za poštanske usluge	500,00
4139	Ugovorene usluge	11.500,00
441	Kapitalni izdaci	7.000,00
4415	Izdaci za opremu	7.000,00

Sredstva obezbijedena Budžetom nijesu bila dovoljna za zadovoljavanje osnovnih potreba Agencije, u smislu stvaranja uslova za rad i redovne isplate zarada postojećem broju zaposlenih.

S tim u vezi, obratili smo se Ministarstvu finansija Crne Gore, kako bi se pronašao način pružanja finansijske podrške u cilju nesmetanog funkcionisanja Agencije do kraja tekuće budžetske godine.

Postojeća finansijska situacija je prevaziđena na način što je u julu mjesecu 2010.godine, sa izdatka 4710 - tekuća budžetska rezerva, u budžet Agencije opredijeljen iznos od 144.055,87 eura.

Sredstva su razvrstana po pozicijama kako slijedi u tabeli:

Program: Administracija

4111	Neto zarade	52.689,37
4112	Porez na zarade	7.077,68
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	18.873,80
4114	Doprinosi na teret poslodavca	8.021,37
4115	Opštinski prirez	1.061,65
4135	Rashodi za telefonske usluge	2.100,00
4136	Rashodi za poštanske usluge	500,00
4139	Ugovorene usluge	14.700,00
4415	Izdaci za opremu	39.532,00

Opredijeljena sredstva su omogućila da Agencija sprovede postupake javnih nabavki, kako bi se stvorili uslovi za rad i nesmetano funkcionisanje.

U toku 2010. godine sproveden je otvoreni postupak za nabavku jednog putničkog motornog vozila, kao i pet postupaka nabavke malih vrijednosti primjenom metode šopinga i to: nabavka kancelarijskog namještaja, računara i računarske opreme, klima uređaja i radovi na adaptaciji prostorija Agencije

#### 4. OCJENA STANJA

Izveštajni period , koji predstavlja i prvu godinu funkcionisanja Agencije za zaštitu ličnih podataka, je suviše kratak da bi se dala sveobuhvatna i do kraja zaokružena ocjena o stanju poštovanja zaštite ličnih podataka.

Početni izazovi, koje smo uspješno prevazilazili, nijesu bili razlog da ne identifikujemo glavne ili najčešće probleme u ovoj oblasti.

Čini se da su danas lični podaci isuviše dostupni. Era društvenih mreža omogućila je svima da zavire u najintimnije momente života drugih ljudi koji svakog dana informišu o svojim rođacima i prijateljima. I to ne samo bliskim ljudima, dijele sa nama informacije o prijateljima prijateljevih prijatelja, iako te osobe na ulici možda ne bi ni pozdravili.

Uprkos tome što ih možda ne znate lično, vi pratite život drugih putem Interneta, gledajući sve bitnije događaje iz njihovog života, i osjećate kao da ih poznajete već godinama. Privatan život je postao javan. Dok je otkrivanje svog privatnog života jedna stvar, narušavanje tuđe privatnosti je nešto sasvim drugo. Zbog toga je zaštita ličnih podataka veoma bitna za sve.

Aдекватna zaštita ličnih podataka jedan je od izazova sa kojima se Crna Gora mora pozabaviti na putu ka EU.

To što smo prvi u Crnoj Gori, koji se po standardima Evropske Unije, bavimo zaštitom podataka o ličnosti je koliko otežavajuća toliko i relaksirajuća okolnost. Relaksirajuća zbog toga što imamo uslovno govoreći čist papir pred sobom i na nama je kako ćemo ga ispisati. Svakako, otežavajuća činjenica je to što su rijetki, pa čak i u državnim organima koji znaju dovoljno o ovoj oblasti. Nažalost, građani još manje znaju da su oni vlasnici svojih podataka i da imaju pravo da budu upoznati ko njihove podatke obrađuje i na koji način. Upravo se u ovoj činjenici može tražiti razlog što u godini za nama nijesmo imali veći broj zahtjeva za zaštitu prava. Naravno, ne smijemo izgubiti iz vida da taj broj ni u zemljama regiona u prvoj godini nije bio veći.

Iz kontakata koje smo imali sa kolegama u Beogradu, Sarajevu i Zagrebu saznali smo da su i oni nailazili na slične ili identične probleme. Od njih smo čuli i to da je naša pozicija nešto olakšana kvalitetom i preciznošću Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Ohrabruje činjenica, kako se godina približavala kraju, a o nama se sve više znalo, rastao je i broj zahtjeva za davanje mišljenja, kako od državnih organa i privrednih subjekata tako i od građana.

Problem koji je očekivan, ali i razumljiv je to što ne postoji valjana procjena koliko ima zbirke ličnih podataka u Crnoj Gori. S' obzirom da je Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave krajem godine utvrdilo obrazac koji treba da popune svi imaoци zbirke ličnih podataka, kako bi ih mi imali u svom registru, a i oni koji ih žele tek formirati, uz neophodnu našu saglasnost, izvjesno je da ćemo u narednom periodu učiniti značajan iskorak ka cilju da taj broj bude poznat.

Eksperti Evropske Unije u okviru Tvining projekta, čiji smo korisnici, indetifikovali su 128 zakona koje moramo usaglasiti sa njihovim standardima u oblasti zaštite ličnih podataka, što znači da je pred svima veliki posao.

Nedostatak sredstava za izradu kvalitetnog sistema vođenja registra zbirke ličnih podataka u elektronskoj formi, kao i za zaštitu istog, razlog je što taj posao nije završen. Takođe, finansijska sredstava su razlog što u izvještajnom periodu nije kreirana internet stranice Agencije, na kojoj bi se mogle dobiti sve informacije o našem radu, kao i podaci o načinu obrade, vođenja, korišćenja, izmjene, dopune, brisanja, zaštite i ustupanja podataka o ličnosti.

Dosadašnji nadzori, zbog gore navedenog, imali su više preventivno-edukativni, nego represivni karakter. To svakako ne znači da nije bilo izričitih naloga, kao i jasnih mišljenja i da nećemo primijeniti Zakonom predviđene mjere, ako subjekti kontrole ne postupe shodno naloženim zadacima.

Nepravilnosti koje su najčešće, tiču se neadekvatno postavljenog video nadzora, načina vođenja evidencije o ulasku i izlasku iz službenih prostorija, kao i obrade ličnih podataka u većem obimu nego što je to potrebno da bi se postigla svrha njihove namjene.

U godini za nama, nedostatak je bio i to što Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave nije bilo utvrdilo način označavanja i zaštite posebne kategorije ličnih podataka. U ovoj činjenici treba tražiti i jedan od razloga zbog kojeg su podaci poput zdravstvenog stanja, rasnog i etničkog porijekla, političkog, vjerskog i drugog uvjerenja, prekršajne i kaznene evidencije, seksualne orijentacije i sl. dospijevali olako u javnost.

Brojne su situacije shvatanja uloge Agencije, kao organa koji čuva lične podatke što je pogrešno. Agencija je ta koja štiti pravo građana i vrši funkciju nadzora nad obradom i korišćenjem ličnih podataka.

Česti su pokušaji suprodstavljanja Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i Zakona o slobodnom pristupu informacijama, što nije samo slučaj Crne Gore, nego i zemalja sa mnogo dužom demokratskom tradicijom od naše. Ovo je pitanje na koje će se tek morati dati odgovor, ali u startu treba isključiti ambiciju da se pravo na zaštitu privatnosti i pravo javnosti da zna mogu do kraja pomiriti, ako ih približimo isključivo kroz standarde i princip balansa učinićemo veliki iskorak na ovom polju.

Stanje u oblasti zaštite ličnih podataka, u većini kontrolisanih subjekata je za Agenciju neprihvatljivo. Nepoznavanje propisa, nepostojanje pravila i procedura, nepostojanje planova zaštite ličnih podataka, su najčešći nedostaci kod obrade ličnih podataka.

S druge strane, izražavamo zadovoljstvo odnosom predstavnika kontrolisanih subjekata prema aktivnostima Agencije. Ohrabruje njihova kooperativnost koju su iskazali prema kontrolorima naše Agencije.

Agenciji je nepoznat ukupan broj zbirki ličnih podataka i njihovih rukovaoca, što znači da ni građani ne znaju gdje se sve skupljaju njihovi podaci.

Tokom vršenja nadzora, utvrđeno je da ne postoje jasno definisana interna ovlašćenja za pristup ličnim podacima.

Građani nedovoljno poznaju svoje pravo na zaštitu ličnih podataka.

Način vođenja evidencije o ulasku i izlasku iz službenih prostorija najčešće nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Upotreba video nadzora najčešće nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Rukovaoci zbirki nedovoljno poznaju odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Neophodna je kontinuirana edukacija za građane.

**AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA**